

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور
سود مازاد شرکت ملی نفت ایران و مالیات معوقه شرکت‌های دولتی

نام دفتر: مطالعات برنامه و بودجه

شماره مسلسل: ۲۳۰۹۵۳۱

تاریخ انتشار: ۱۳۸۷/۱۱/۲۶

سود مازاد شرکت ملی نفت ایران

۱. شرکت ملی نفت ایران، سود سهام خود را به صورت علی‌الحساب در همان سال مالی به صورت ماهانه $\frac{1}{12}$ به دولت می‌پردازد، به دلیل اینکه معمولاً شرکت ملی نفت بیش از این مقدار سود کسب می‌کند مازاد سود سهام دارد.
۲. تا قانون بودجه ۱۳۸۶ مازاد سود سهام شرکت ملی نفت ایران ذیل ردیف سود سهام شرکت‌های دولتی (۱۳۰۱۰۱) قرار داشت. در لایحه ۱۳۸۸ «مازاد سود سهام شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۳۸۷» به صورت یک ردیف جداگانه (۱۳۰۱۰۴) با مبلغ ۲۴،۱۹۴ میلیارد ریال وارد شده است. این در حالی است که در قانون بودجه ۱۳۸۷ مازاد سود شرکت ملی نفت در بودجه عمومی منعکس نشده است.
۳. محاسبات نشان می‌دهد که کل سود این شرکت در سال ۱۳۸۶ مبلغ ۴۶،۸۶۴ میلیارد ریال بوده و تنها ۲۶،۳۱۳ میلیارد ریال به عنوان سود علی‌الحساب پرداخت شده و مازاد آنکه حدود ۲۰،۵۳۳ میلیارد ریال است در ردیف‌های بودجه‌ای سال ۱۳۸۷ پیش‌بینی نشده است. بنابراین این مبلغ می‌تواند به عنوان منبع بودجه عمومی دولت در سال ۱۳۸۸ منظور شود.

جدول ۱. سود شرکت ملی نفت (میلیارد ریال)

سال	سود علی‌الحساب (طبق ردیف‌های بودجه‌ای)	سود واقعی	سود مازاد (قابل پرداخت در بودجه سال بعد)
۱۳۸۵	۲۳،۵۲۴	۵۵،۱۳۶	۳۱،۶۱۲
۱۳۸۶	۲۶،۳۱۳	۴۶،۸۴۶	۲۰،۵۳۳
۱۳۸۷	۵۸،۷۲۱	۸۲،۹۱۵	۲۴،۱۹۴
۱۳۸۸	۴۰،۳۱۰	-	-

مالیات معوقه شرکت‌های دولتی

۱. مالیات معوقه شرکت ملی نفت به عنوان یکی از اجزای مالیات معوقه شرکت‌های دولتی در ردیف ۱۱۰۱۰۳ محسوب می‌شود، ولی مقدار آن در بودجه عمومی مشخص نمی‌شود.
۲. محاسبات مبتنی بر روابط مالی دولت و شرکت ملی نفت نشان می‌دهد که در سال مالی ۱۳۸۷ مالیات شرکت ملی نفت ۵۱،۸۲۲ میلیارد ریال بوده که ۲۶،۷۰۰ میلیارد ریال آن به صورت علی‌الحساب پرداخت شده و ۱۵،۱۲۲ میلیارد ریال به عنوان مالیات معوقه شرکت ملی نفت در بودجه ۱۳۸۸ از شرکت ملی نفت دریافت خواهد شد.
۳. مالیات معوقه شرکت ملی نفت در سال‌های اخیر سهم قابل توجهی از مالیات معوقه شرکت‌های دولتی را به خود اختصاص داده است. به عنوان مثال، در قانون بودجه ۱۳۸۷ حدود ۱۰۴ درصد رقم مصوب کل مالیات معوقه شرکت‌های

دولتی بوده که باعث شده است عملکرد این ردیف بسیار بیش از رقم مصوب باشد و توانسته است کسری‌های موجود در سایر منابع مانند وجوه حاصل از واگذاری سهام را بپوشاند ولی در سال ۱۳۸۸ چنین نخواهد بود.

۴. در لایحه بودجه ۱۳۸۸ مبلغ ۶۱،۲۴۰ میلیارد ریال برای مالیات معوقه شرکت‌های دولتی در نظر گرفته شده که به دلیل کاهش شدید قیمت نفت در سال ۱۳۸۷ تنها ۲۵ درصد آن متعلق به شرکت ملی نفت است (مبلغ ۳۰،۰۰۰ میلیارد ریال یعنی حدود نیمی از این مالیات معوقه تحت عنوان مالیات بر تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی از بانک مرکزی اخذ خواهد شد).

جدول ۲. مالیات معوقه شرکت‌های دولتی

سال	مالیات معوقه کل شرکت‌های دولتی		مالیات معوقه شرکت ملی نفت	
	مصوب (میلیارد ریال)	عملکرد (نه ماهه) (میلیارد ریال)	میلیارد ریال	سهم از مصوب کل شرکت‌ها (درصد)
۱۳۸۷	۲۲،۰۰۰	۳۳،۵۱۹	۲۲،۸۱۳	۱۰۴
۱۳۸۸	۶۱،۲۴۰	—	۱۵،۱۲۲	۲۵

پیشنهاد

مبلغ ۲۰،۵۳۳ میلیارد ریال سود مازاد شرکت ملی نفت در سال مالی ۱۳۸۶ به مبلغ ۲۴،۱۹۴ میلیارد ریال ردیف ۱۳۰۱۰۴ اضافه شود و عنوان این ردیف به «مازاد سود سهام شرکت ملی نفت ایران در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷» اصلاح شود.

